

Ezért fizessék?!

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Tiltakozásul ragadtam tollat, az ön minapi gondolatait olvasván az MSZP és az SZDSZ közötti médiavita kapcsán. „...ha a magyar embereknek, a választóknak arra van szükségük..., hogy... nézőket lenézőket bámuljanak leesett állal a képernyőn, akkor hát tegyék.” Nem, kedves Vödörös Attila, többedmagammal ezt nem teszem!

Ami engem illet, nyáron közöltem az MTV Közönségkapcsolatok Hivatalával (vajon megvan-e még?), hogy szüneteltetem az előfizetési díj fizetését. Hát ki kényszeríthet engem arra, hogy azt a rádiót támogassam, mely szinte reklámozta legnagyobb magyar íróknak a drog fogyasztást lehetővé tevő véleményét, gyermekem füle hallatára (16 óra, szeptemberi adás)?

Az új tv-elnök kinevezését követően egyik pillanatról a másikra tűntek el a műsorok, emberek a képernyőről (a 8 órás Híradó közölte, hogy aznap estétől megszűnik a Magyar fél-műlt című sorozat, és ez így ment napokig). Arra nem érdemesítette a nézőt, hogy elmondja, mit tervez, és miért rendezi át megszüntetett műsorainkat. Ilyen alacsony színvonalú, komolytalan, butító, nyegle és szakszerűtlen soha nem

volt a televíziózás, a műsorrend.

Jó pár évvel ezelőtt mondta egy külföldön élő hazánkfi, hogy nálunk még csak lehet kulturálódni, de például Amerikában Shakespeare vagy Csehov nem mehetne főműsoridőben. No, már mi is lesüllyedtünk odáig. Mindegy milyen bugyuta, csak film legyen, meg főleg amerikai kabaré és show-műsor. Már a meteorológiát is a legújabb show-sztár konferálja. A hírműsort szenzációt hajszoló riportok, külföldön drága pénzért készült tudósítások, pity ügyekben való „nyomozások” helyettesítik: az egész lapos, unalmas, szenttelen. Ugyanez a néhány ember rádióban, televízióban... nem „leesik az állam”, hanem düh fog el tehetetlenségemben, kiszolgáltatottságomban. És én még mindezekért fizessék?!

Az önök iránti töretlen tisztelettel:

Baranyai Veronika
Budapest

Nyelvében is legyen magyar!

Tisztelt Szerkesztőség!

Amióta a megújult PMH-nak előfizetője vagyok, bevallom, az első utam reggelként a postáladához vezet. Érdeklődéssel és szimpátiával olvasom mindig lapjukat, pontosabban: lapunkat.

Miután néhány munkatársat személyesen is ismerem, remélem, nem veszik rossz néven az alábbi észrevételeimet, melyek a többször nyíltan megvallott keresztény-nemzeti irány kisebb kibicsaklásaira vetnek fényt.

Az általános elnevezetelenség sajnálatos begyűrűzésének tartom a PMH-ban is gyakran előforduló divatot, hogy magyar (származású) emberek nevét idegen módon írják. A név az ember lényéhez legszorosabban hozzátartozó megjelölés. A Bibliában az Úr neve és lényé többnyire szinonimáként értelmezhető.

Helyes-e, ha valaki viszatérve hazájába, mintegy tüntetőleg idegen módon használja a nevét? Van-e nemzeti azonosságtudata annak, aki Victor Vasarelynek, Amerigo Totnak, Tom Lantosnak vagy George Sorosnak hívja magát itthon is? S ha úgy tartja úri kedve, miért kell ezt nekem, hazai magyarnak is elfogadnom?

Legyünk következetesek. Ezen az alapon voksok nélkül el kellene fogadnunk az Andreas Sütőt, a Ludovik Gerendelt, a Mikulas Durayt, az Eva Kovacovát is.

Az ember legszemélyesebb sajátját, a nevét nem az határozza meg az ithoni használatban, hogy hol él az illető, hanem hogy milyen szeretet fűzi a hazához és a nyelvhez. Aminek — vagy akinek — van magyar neve, azt merjük végre magyarul

mondani. Számomra Kolozsvár mindig Kolozsvár, Pozsony Pozsony marad akkor is, ha elfogadom, hogy van, akinek Szendehely Sende, Székesfehérvár meg Stuhlweissenburg. Az igazán elfogadott neveket a magyar mindig lefordította, mintegy kebelbelinek tekintette. Eszünk ágában sincs Wient mondani, ha Bécsről van szó, s épp ilyen természetesen használjuk a Krakkó, Boroszló, Bréma, Párizs neveket is magyarul. Jólesett, amikor egy képeslapra a feladó így írta a helyet: Csikágó. Mégis, még a magyar kiadású térképeken is rendre idegen neveket találunk akkor is, ha van magyar megfelelője. Minden más térkép a saját nyelvén írja a neveket, csak éppen a magyar nem. Vajon miért?

Tudom: a környező országokat sértik, ha helységneveket magyarul írjuk. Engem meg Trianon sért. Az egyik horzsolás, a másik csonkolás, a másé, azt tiszteljük, ami a miénk, ahhoz körmöszakadtáig ragaszkodunk — mondta egykor nagy fejedelmünk, helyesen. A név, a nyelv is ilyen. Van abban valami szívmelengető elfogadás, ahogy az ember Kálvin János, Husz János, Verne Gyula, vagy Meinl Gyula nevét emlegeti — még ha a Gyulának semmi köze sincs a Juliushoz.

Legyen tehát nyelvében is magyar a Pest Megyei Hírlap.

Pintér Gyula
Nagykőrös

Milyen országban élünk mi...?

Hadirokkant vagyok, s miután 67 százalékos rokkantságom ellenére képes voltam kenyeret keresni, így nem kaptam egy fillér járadékot, sem 1949. I. 1. előtt, sem utána 1992. I. 1-ig.

Most, hogy hatályba lépett a hadigondozási törvény, tudomásul kell vennem, hogy pénzhány miatt az elmúlt 45 év egyösszegű kárpótlására nem tarthatok igényt, viszont a törvényt ebben a formájában egy évig hagyják érvényben, utána majd felülvizsgálják, mert — mint elhangzott — „romboló hatásának bizonyult”.

Tisztelettel kérdem, milyen országban élek én — és velem együtt a hadiözvegyek, hadiárva, akik azt látják, hogy igen sokféle címen lehetett kárpótlást fizetni, csak éppen azoknak nem jutott, akik hazájukért hoztak áldozatot. A hadigondozás címen kárpótlandók mind 70-80 évesek. Lehet a kárpótlást az ő korukban évekre kitolni? Lehet, mert a temetőben fekvőket már nem kell kárpótolni, tehát meg lehet takarítani a pénzt. Mi eddig is sok megaláztatást viseltünk el, korunknál és állapotunknál fogva tehetetlenek vagyunk, de itt vannak unokáink, akik lesújtóan vélekednek a velünk való bánásmódról, de nem tudjuk őket rábeszélni arra, hogy

hazafias kötelesség ennek az országnak a szekerét tolni.

Cisarovsky Frigyes
Erd

Akiket kizártak a nagy élményből

Ahogy egy csömöri olvasót, úgy engem is megdöbbentett az, hogy a Mindszenty Józsefről szóló filmet igen későn vetítették a hét közepén. Ez volt az a film, amelyet augusztus 20-án, Szent István ünnepén láthattunk volna, ha nem az Uborka és Top Show meg helyette. Az államalapító első magyar király ünnepén egy nagyszerű emberről láthattunk volna filmet, akinek tartásából, hitéből, magyarságából mindannyian méríthettünk volna.

Aki bátran kiáll hitéért, elveit, az követőre talál. Ezt a filmet sokkal kevesebben látták, mint ahányan láthatták volna. Akik a késői vetítés ellenére megnézték, azokban nyomot hagynak (bár nem éltek át) a múlt módszerei, az emberek testi-lelki megaláztatásai. Ebből az élményből a fiataloknál a középkorosoknál, sőt a fáradt dolgozó emberek sokasága is ki volt „rekesztve”. Szomorú, hogy megfelelő időpontban csak a Dallas, a Magnum, a Kojak, a Friderikusz és a többi hasonló mehet a Magyar Televízióban.

K. O.
Tápiószecső
(Pontos név és cím a szerkesztőségben)

HISTÓRIA

Emlékezés egy cigánylegényre

I. Hiába keresem én a neved, Csudi, másként Radics Lajos, az '56-os halottak között. Pedig dőlnék ránk a névsorok az újságok hasábjairól, a könyvek oldalairól, ömlenek, sőt omlanak, mint miránk is majdan a hant.

Lehet, hogy együtt utaztunk a vonaton ama 1956. október 24-én reggel, te a Duna Cipőgyárba, ahol segédmunkás voltál, én a Kossuth Nyomdába, ahol a fényképezetet tanultam. Újpest is lázban égett, az egyik legjobban forradalmasított terület volt. Mondják, ott voltál mindenütt, nemzetőr voltál, s bal karodra feltetted a mi piros-fehér-zöld hármast színeinket.

Alakod nem felejtették el, s valóban nem is lehet elfelejteni. Magas voltál, fekete hullámos hajad is hozzájárult ehhez. No és gesztenyebarna bőröd, mely még a cigányok között is egy árnyalattal sötétebb volt a megszokottnál. Jóvágású cigánylegény voltál az biztos, szívesen fényképezkedtek veled a veregyházi parasztlányok. Fekete László fényképésznel, azóta már ő is nem való.

S bár nem kedveltük a rendszert, mégis a gyönyörű ifjúság álmvilágában éltünk akkoriban. Minden héten bál, mulatság, hol cigányzenével, hol dzsesszmuzsikával. Zólyomi Géza dzsesszzenekara rántotta össze és rendezte harmonikus

alakzatokba a mi fiatal körünket, mint a mágnes. Csudi, együtt rendeztük a bálakat a katolikus kultúrotthonnak indult „kultúrban”, miután a rusz

kiterelték onnan a birkanyáját és mi kitakarítottuk.

Barátok voltunk, ahogy akkor még egy falu ifjúsága egybetartozott, amikor még „véd-

tük” a lányokat, ha szomszéd faluból áttévedt legény kérte fel a táncra. Bizony verekedtünk is még, bicskázás is előfordult, hogy mindezt az összetartást és legényvirtust örökre elsöpörje a haladásnak nevezett embertelen szocializmus.

Csudi, emlékezz a borzongásokra, melyek már '56 tavaszától győrtörtek, és addig sosem érzett reménnyel borítottak el bennünket. Tudtuk, hogy később valami rendkívüli, részesei leszünk valami ismeretlen, bár bizonyos felemelő dolognak. Így jártunk a vonaton reggelente, a diákkocsiban már nemcsak gimnazisták és ipari tanulók gyűltek össze, hanem segédmunkások is. Te is köztük voltál. Forrt ez a kicsi világ, a diákkocsi is.

Azután hazajöttél a forradalom első napjaiban, talán csütörtökön vagy pénteken. Fekete oldalkocsis motorkerékpáron érkezél, lehet, hogy Csepel gyártmány volt, barátod ült az oldalkocsiban. S fel voltál díszítve forradalmian, ahogy illik ilyen időkben, nemzetiszín karzalaggal. Akkor hét éves húgod, Ibolya pontosan emlékszik mindenre még most is. Ismerem az emlékezetnek effajta makacsságát, túlonúl sokat felejtünk, de vannak percek, amelyeknek filmje nemhogy halványulna, hanem idő haladtával egyre tisztább és élesebb. Ezek a percek is ilyenek voltak a hé-

téves Ibolyának. A bátyó csodás, oldalkocsis motorkerékpáron, bőrkabátban, nemzetiszín ékességben és géppisztollyal a mellén. Ő az igazi hős.

Édesanyátok, ahogy anyához illik, pedig nem érzélt semmit a történelmi dicsőségekbe forduló idők szeléből, még egy fuvalatot sem. Kezét tördelte és sivalkodott, mikor kiderült, hogy Csudikám vissza akarsz menni Újpestra, lendíteni valamit az idő kerekén.

Majdnem az esztét vesztette, mikor közölted, hogy csak illendőségéből jöttél haza, beszólni, hogy megvagy és jól vagy, ne aggódjanak. S rászóltál anyádra: „Anyám, maga ezt nem érti, nekem ott a helyem.”

Másnap halott voltál! Lehet, hogy anyád „tudta” előre! Több golyó szaggatta fel domború melled. Rebesgették, hogy a harcban hátulról lőttek le. (Folytatjuk)

Horváth Lajos

Radics Lajos, a szabadsághős népviseletben

(Archív felvétel)

A kiskunlacházi emlékezőtehetség

A művelődéstörténet kuriózumait összegyűjtő kötetek hátlapjain közlünk azokat az emlékeket, amelyek egyes, szinte emberfeletti memóriával megáldott személyek képességeit ismertetik. Ezek közé tartozott Bak Sándor is, a múlt században élt takácsmester Kiskunlacházán. Az 1866-ban elhunyt Bak Sándor betéve tudta a Bibliát, a teljes Ó- és Újszövetséget. Könyves Tóth Kálmán volt azokban az években Lacházán a református gyülekezet lelkésze, a tudós és a maga korában népszerű író-tiszteletes számolt be Bak Sándor kivételes adottságáról. Nem csupán betéve tudta a Bibliát, de ha megjelölték bárhol egy szót, képes volt folytatni a Szentírás szövegét. Könyves Tóth Kálmán egy alkalommal próbát akart tenni, harminc helyet jegyezett ki előre, s Bak Sándor mind a harmincra rávágta a folytatást — írta a magyar kuriózumok szorgalmas kutatója, Ráth-Végh István. Egyszer történt csak meg, hogy nem a megfelelő verset mondta. Könyves Tóth Kálmán már-már diadalmaszkodott: lám, mégsem tudja hibátlanul a Szentírás egész szövegét betéve! De Bak Sándor kivágta magát: „Mindjárt kérem alásan, előbb kezdtem két verssel, mert az is hozzátartozik.” A kiskunlacházi takácsmester tehát — ahogyan Ráth-Végh írja — nem csupán bemagolta a nem éppen rövid terjedelmű Bibliát, hanem az értelmével, az egyes helyek kapcsolataival is tisztában volt.

Pogány György